

SALARIIILE ȘI CEC-URILE CEAUȘESTILOR

Nicolae și Elena Ceaușescu încasau lunar din salarii în jur de 35.000 de lei. Sumă imensă în vremea aceea. Cu excepția cotizației de partid, nu plăteau însă nimic. An după an, din salariul ei, Elena Ceaușescu a depus lunar la CEC câte 5.000 de lei pe numele lui Valentin, Zoia și Nicu Ceaușescu. Dar unuia din spărut banii, CEC-urile și bijuteriile Ceaușestilor?

Bogați fără trebuință de bani

De la ieșirea din ilegalitate și până în decembrie 1989, conducătorii PCR n-au tîrăgut și n-au cumpărat nimic. În consens cu practicile de la Kremlin, și Gheorghiu-Dej, și Ceaușescu au avut salariul maxim din România. Dar nu și trebuință de bani. Partidul le-a dat cu îndestulare și gratuit casă, mâncare și băutură, ține de birou, de protocol și de vînaoare, mobilă, covoare și veselă. Le-a asigurat pentru uz exclusiv mașini, trenuri și avioane, terenuri de vînaoare și reședințe de iarnă și vară, spitale și policlinici, doctori și bucătărese, cameriste și ospătari, paznici și soferi.

Ca și Stalin, ajuns la putere, Ceaușescu n-a atîns banii. Înștiințat însă de secretarul său că adunase în seif o comoră din salariile de secretar general al PCUS, Stalin a împărțit-o unor tovarășii din tinerete. Și le-a expediat-o prin mandat poștal, cu rîvașe de bune urări. De Ceaușescu nimeni n-a auzit să facă daruri! „Prin hotărîrea CPEx și o lege, familia prezidențială - compusă din președinte, soție și copii - avea la dispoziție absolut tot, ne-a declarat col. (r) Adrian Eugen Cristea (adjunct al șefului Direcției a V-a a Securității până în iunie 1989). Până și ceasul lui Ceaușescu - acel Rolex la care se uita în proces

În 1989, salariul lui Nicolae Ceaușescu era de 19.520 lei. În martie a primit și 5.000 lei dividende de la Uzinele 23 August

-era cumpărat pe banii gospodăriei de partid. Ceilalți, inclusiv primul-ministru, membrii CPEx se aprovizionau prin sectorul „reprezentare”. Nici unul nu fura. Dar plăteau mărfuri de cea mai bună calitate la prețurile fixate, mai mici decât ale pieței.”

Cele mai mari salarii din România

În Arhivele CC ale PCR s-au păstrat statele de plată ale celor mai bine plătiți salariați din România în decembrie 1989. „Baronii” partidului

erau în număr de 10 - secretarul general al partidului, secretarii CC ai PCR, șeful Cancelariei CC și pensionarul de lux, Ion Gheorghe Maurer. Notați cu inițiale după cum urmează: NC (Nicolae Ceaușescu), VB (Vasile Bărbulescu), EB (Emil Bobu), IC (Ion Coman), SC (Silviu Curticeanu), IM (Ilie Matei), CO (Constantin Olteanu), CR (Constantin Radu), IS (Ion Stoian) și IGM (Ion Gheorghe Maurer).

Lea cea mare o lua Nicolae Ceaușescu - 20.000 de lei (16.000 de lei salariu tarifar și 4.000 de lei indemnizația de conducere). Nu plătea chirie, nu avea alte cheltuieli. Mînis

erau în număr de 10 - secretarul general al partidului, secretarii CC ai PCR, șeful Cancelariei CC și pensionarul de lux, Ion Gheorghe Maurer. Notați cu inițiale după cum urmează: NC (Nicolae Ceaușescu), VB (Vasile Bărbulescu), EB (Emil Bobu), IC (Ion Coman), SC (Silviu Curticeanu), IM (Ilie Matei), CO (Constantin Olteanu), CR (Constantin Radu), IS (Ion Stoian) și IGM (Ion Gheorghe Maurer).

Lea cea mare o lua Nicolae Ceaușescu - 20.000 de lei (16.000 de lei salariu tarifar și 4.000 de lei indemnizația de conducere). Nu plătea chirie, nu avea alte cheltuieli. Mînis

(Continuare în pag. a II-a)

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Comăneci dă explicații parțiale în Florida

The New York Times din 6 decembrie 1989 relatează despre conferința de presă la care Nadia Comăneci a povestit câteva circumstanțe ale fugii ei din țară și a dezvăluit câteva despre noua sa viață în Statele Unite.

„Medaliata cu aurul olimpic, Nadia Comăneci, a refuzat în repetate rânduri să răspundă la întrebările legate de planurile ei personale, dar a precizat la o conferință de presă că nu intenționează să se implice în gimnastica din Statele Unite.

Comăneci și bărbatul care a ajutat-o să fugă din România săptămîna trecută, Constantin Panait, au spus că plănuiesc să locuiască în South Florida și că vor încerca să își lămurească relația și alte probleme, cum ar fi permisul de muncă în Statele Unite și cetățenia fostei gimnaste. Mai multe știri de presă au afirmat că Nadia va prelua o poziție în cadrul Federației Americane de Gimnastică de la Indianapolis, sau una alături de fostul său antrenor,

Béla Károlyi, la Houston. „Nu am nici o legătură cu fostul meu antrenor”, a spus aceasta.

Urări de bine din partea lui Károlyi

Károlyi, întors la Huston din Germania de Vest unde antrena echipa Statelor Unite, a spus că se bucură de faptul că Nadia Comăneci a luat această hotărîre curajoasă. „Deși îmi doresc din tot sufletul ca ea să rămîna în lumea gimnasticii, sunt fericit să văd că își ia viața în propriile mâini”, a spus Károlyi. „Nadia ne-a transmis intențiile sale prin intermediul presei”, a spus Patti Auer, purtător de cuvînt al federației americane de gimnastică. „A venit în Statele Unite în căutarea libertății și este, evident, opțiunea ei. Să o lăsăm să își ia propriile decizii. Îi dorim toate cele bune.” Comăneci și Panait, de aseme-

nea imigrant român, au spus că plănuiesc să o viziteze pe soția lui Panait, Maria, la casa ei din Hallandale, la circa 20 km de Miami. Ei au spus că speră să se „așeze la casa lor”, dar nu au menționat dacă vor locui împreună imediat sau dacă Panait va cere acum divorțul. „Vreți să-mi aflați toate secretele”, a spus Comăneci, care a ajuns la Miami luni seara, după ce a petrecut mai multe zile împreună cu Panait la New York. Nadia Comăneci, 28 de ani, a povestit că l-a cunoscut pe Panait la București, acum doi ani și că știa că este însoțit. „Nu a contat”, a spus aceasta.

Ideea exista din 1984

Îmbrăcată cu blugi și un pulover gri, Comăneci a spus că s-a gîndit prima dată la fugă după ce s-a retras din competiții, în 1984.

(Continuare în pag. a IV-a)

CALENDAR

7 decembrie (joi)
Soarele a răsărit la 7:38, a apus la 16:36
Luna a răsărit la 13:00, a apus la 1:00
Sărbătoare creștină: Sf. Mc. Filoteia de la Curtea de Argeș; Sf. Ambrozio, Ep. Mediolanului

S-a întîmplat la 7 decembrie 1989

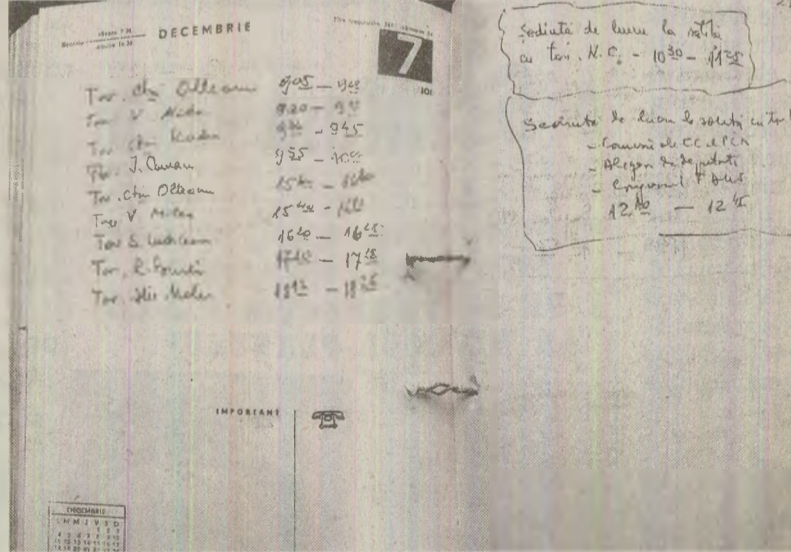
● Jiang Zemin, secretar general al CC al PC Chinez și Li Peng, premierul Consiliului de Stat al RP Chineze, au vizitat expoziția realizărilor oamenilor de știință din Beijing, în domeniile industriei, agriculturii, construcțiilor și medicinii. Cu acest prilej, Jiang Zemin a subliniat rolul hotărîtor care revine științei, tehnologiei și învățămîntului în progresul dezvoltării societății socialiste.
● Un mare număr de britanici se opuneau transferului unei părți a suveranității țării lor. Parlamentul (vest) european, rezulta dintr-o anchetă efectuată de ziarul The Times, 55% din cei chestionați s-au pronunțat împotriva unui asemenea transfer ce ar rezulta din crearea așa-numitei „piețe unice”, proces preconizat să înceapă în anul 1992.

Ramona VINTILĂ

Agenda Elenei Ceaușescu

Cu o zi înainte, Elena Ceaușescu petrecuse trei ceasuri în săliță (orele 9:27-12:25), în sedință cu Bobu, Constantin Radu și Curticeanu. În martie 1990 erau programate alegerile pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare din țară. Astfel că vechea comisie de cadre își intrase iarăși în atribuții.

Joi, 7 decembrie, în prezența lui Nicolae Ceaușescu, au continuat sedințele la săliță. Prima (între orele 10:30-11:25) nu are menționată tema. Într-a doua (orele 12:10-12:45) s-a discutat nu mai puțin de trei chestiuni: comisiile ale CC al PCR (Ceaușescu voia „perfectionarea stilului de muncă”), alegeri de deputați și viitorul altui congres - al FDUS! După două decenii, puținii sunt aceia care mai vor să-și amintească că în FDUS (Frontul Democratiei și Unității Socialiste) erau înglobați, cu sau fără voie, toți cetățenii României - începînd cu vârsta de 4 ani (soimii patriei) și pînă la moarte. Bătrîni erau înregistrați de preoții bisericilor (ortodoxe, catolice ori neoproteste) ca membri ai ODUS (componentă FDUS), plătindu-se pentru ei din donații cotizații de câte 1 leu pe lună. Astfel, țara întreagă era înregistrată politic, laolaltă cu membrii de partid, în

mamutul „organizației de masă și obștești” al FDUS. De altfel, statutul FDUS anunța, în principal, aceleași obiective ca și statutul PCR.
La Cabinetul 2 au fost primiți în acea zi secretarii CC ai PCR Constantin Olteanu (de două ori), Ion Coman (orele 9:55-10:06) și Ilie Matei (18:12-18:26). De două ori a fost primit și ministrul Apărării Naționale, Vasile Milea (orele 9:20-9:28 și 15:40-16:12). I-a mai chemat pe Constantin Radu

(orele 9:36-9:45), Silviu Curticeanu (orele 16:20-16:25) și Radu Burciu (orele 17:10-17:18).
Putem deduce, în consecință, că în orice moment secretarii CC și capii Guvernului puteau fi chemați la raport ori li se încredințau sarcini de Elena Ceaușescu în absența soțului ei. Era bicefal capul partidului ori secretarul lui general se subordonase controlului nevestei?
Lavinia BETA

SALA DE LECTURA
JURNALUL ZILEI

Nicolae Ceaușescu l-a primit pe ambasadorul SUA în România, cu ocazia prezentării scrisorilor de acreditare. Prin intermediul gazetelor de Partid, elevii și studenții expediau telegrame de mulțumire lui Nicolae Ceaușescu pentru creșterea burselor. La Slatina (jud. Olt) s-a dat în folosință întreprinderea de Rulmenți.

Bun venit, Alan Green!

Alan Green jr., noul ambasador al Statelor Unite la București s-a prezentat la Nicolae Ceaușescu pentru

a-și înainta scrisorile de acreditare. În discursul său, a evocat, tradiționalele raporturi dintre cele două țări, apreciindu-se că există posibilități pentru dezvoltarea acestora în viitor, îndeosebi pe plan economic, științific și cultural”. Nicolae Ceaușescu și-a exprimat încrederea că activitatea noului ambasador va contribui la dezvoltarea acestei colaborări, asigurându-l, totodată, de întregul sprijin al Consiliului de Stat, al guvernului și al său personal.

(Continuare în pag. a II-a)

„Cinema Paradiso” la Valea Grecului: Bădia Costică, cel cu filmul

Vă închipuiți că într-un cinematograful sătesc nu puteau veni actorii sau regizorii pentru lansarea filmului, însă un mic ceremonial tot exista. Directorul școlii, Cezar Popa, citea în fața spectatorilor un scurt discurs în care era prezentat filmul. Însă acest obicei nu a durat foarte mult. „Nu se întîmpla asta la toate filmele.” Filmul era uneori adus cu bicicleta din alt sat. „Filmul îl primeam de la Epureni și, cînd nu era trimis la timp prin poștă, mă duceam cu bicicleta la Epureni ori trimiteam un băiat care, drept recompensă, putea să vadă gratis filmul”, povestește operatorul Costică Deicu.

nu încăpeau în sală, l-am proiectat în curte. Am pus ecranul și, în spatele ecranului, am așezat o pătură, ca să nu se vadă din drum. Dar, dacă te uitai din stradă, se zărea, dar invers. Taxam la poartă, dar am mai venit prin fundul grădinii, pe la vecina mea Milica, Ana Moisiu. Era noapte și a fost un efect nemaipomenit.” Speciala proiecție a mai fost repetată vara, în curtea școlii, pe unul dintre pereții instituției de învățămînt.

O floare și doi grădinari, în grădina operatorului

Într-o zi erau foarte mulți spectatori într-o seară la un film, Deicu s-a gîndit să-l proiecteze în propria grădină, să aibă loc tot satul. „Într-o zi am făcut film în ograda la tata. Era filmul «O floare și doi grădinari». Pentru că spectatorii

„Promo” cu difuzorul acasă

Costică Deicu scotea difuzorul afară și punea muzică pentru a aminti sîtenilor că se apropie momentul rului filmului. Cînta muzica în difuzor ca un fel de promovare în acele vremuri. Categoria spectatorilor era una foarte largă, erau de toate vîrstele, de la copii de 6-7 ani și pînă la bătrîni de 80 de ani.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Scrisoare parțial color

Ușor, ne apropiem de sfîrșitul lui decembrie, cînd vom vorbi despre frică și bucurie, despre gloante ce zburau din ziduri ca licurici unei alte lumi, despre minciună și curaj, dar mai ales despre ultimele suflări ale unor copii care au încălzit zăpada roșie la piept, ca pe un prunc pe care nu-l vor avea niciodată.

În acest an ne-am amintit de noi, cei de altădată, cum eram acum 20 de ani, împărțiți în urmăriți și urmăriți, prinți și cerșetori, îngeri și demoni, păsări și gnomi.

detașament sau de grupă, pe cînd mergeam în excursiile alea de-o zi la Turnul Chindiei sau la Salina; tu juca „frunza”, eu jucam „baba”, îi scriai prieteniei în „Oracol” și eu trăgeam spre tine cu invidioase, preferat „Cico”, eu siropul cu sifon, tu „Amandinele” și eu „Cartofii”, poate-ți-am și cerut prietenia într-o zi, nici nu mai știu.

Ne vom aminti cum ne rugam să nu murim tineri, la rugul aprins al bibliotecii din oraș ne rugam, tremurînd pe sub taburi și clipocind pe lângă ziduri, mai umbre decât umbrele și mai oameni ca niciodată.

Și totuși, prin nu știu ce miracol, am descoperit o întreagă lume care ne leagă, dincolo de tot și de toate.

Sigur aveam aceleași coperti de caiet, mirosul de vinilin proaspăt îl lungă și coarne mari. Dar aceeași lumină o măcinam în spițe, cînd ne alergam prin parcuri și prin spatele blocurilor construite peste noapte și peste praful caselor unor oameni care-au murit de inimă rea, cu buldozerul la ușa.

Sau ca pe timpuri, cînd ne era foame și pictam antilope prin peșteri la lumină de se și pe întinsele tunde beam apă din urmele lui Dumnezeu.

Copilăria noastră este la fel: am avut Pegas, ai avut Pegas, al meu verde cu șa scurtă, al tău roșu, cu șa lungă și coarne mari. Dar aceeași lumină o măcinam în spițe, cînd ne alergam prin parcuri și prin spatele blocurilor construite peste noapte și peste praful caselor unor oameni care-au murit de inimă rea, cu buldozerul la ușa.

Poate mi-ai fost comandant de detașament sau de grupă, pe cînd mergeam în excursiile alea de-o zi la Turnul Chindiei sau la Salina; tu juca „frunza”, eu jucam „baba”, îi scriai prieteniei în „Oracol” și eu trăgeam spre tine cu invidioase, preferat „Cico”, eu siropul cu sifon, tu „Amandinele” și eu „Cartofii”, poate-ți-am și cerut prietenia într-o zi, nici nu mai știu.

Participarea reprezentanților României la expoziții militare internaționale

La 12 ianuarie 1989, Nicolae Ceaușescu a fost informat de Ștefan Andrei, generalul-colonel Vasile Milea, Nicolae Vaidescu, Maria Fluscă și Alexandru Rosu despre faptul că, în perioada 28 aprilie-6 mai 1989 vor avea loc la Bagdad și Ankara expoziții internaționale de tehnică militară la care a fost invitată să participe și țara noastră.

De asemenea, președintele României a fost de acord cu transportul cu mijloace auto a produselor românești menționate în documentul pe care îl edităm în continuare, precum și cu prezentarea acestora în cadrul celor două expoziții internaționale. Totodată, liderul suprem al PCR a aprobat „să se prezinte pe casete video și grafic principalele produse de tehnică militară de fabricație românească existente în Expoziția permanentă de la Clinceni”. Două luni mai tîrziu, la 25 martie 1989, generalul-colonel Vasile Milea a solicitat aprobarea lui Nicolae Ceaușescu pentru ca șeful Marelui Stat Major, generalul-maior Ștefan Gușe, însoțit de șeful Direcției Informații a Marelui Stat Major, viceamiralul Ștefan Dinu, și trei ofițeri români să efectueze o vizită în Turcia, pentru schimb de experiență. Deoarece vizita respectivă s-a

desfășurat în perioada 1-5 mai 1989, la invitația șefului Statului Major General al Forțelor Armate ale Turciei, generalul-colonel a solicitat din timp, iar Nicolae Ceaușescu a aprobat ca delegația militară română să fie pregătită pentru a participa la deschiderea oficială a expoziției de tehnică militară de la Ankara, unde România era pentru prima dată reprezentată în mod oficial.

Expozițiile au un pronunțat caracter comercial și se prevede participarea unui număr mare de firme capitaliste, precum și a unor țări socialiste ca: RP Chineză, URSS, RP Bulgară, RS Cehoslovacă, RSF Iugoslavia, RP Polonia, RP Ungară”.

În scopul reprezentării României la cele două expoziții, Nicolae Ceaușescu a aprobat cheltuirea a 44.800 de dolari, 69.500 de franci elvețieni și 1,6 milioane de lei de Direcția de Comerț Exterior din Ministerul Apărării Naționale. Sumele respective au provenit din fondurile obținute de Întreprinderea de Comerț Exterior, Rom-

tehnica” în urma derulării unor contracte de export la începutul anului 1989.

De asemenea, președintele României a fost de acord cu transportul cu mijloace auto a produselor românești menționate în documentul pe care îl edităm în continuare, precum și cu prezentarea acestora în cadrul celor două expoziții internaționale. Totodată, liderul suprem al PCR a aprobat „să se prezinte pe casete video și grafic principalele produse de tehnică militară de fabricație românească existente în Expoziția permanentă de la Clinceni”. Două luni mai tîrziu, la 25 martie 1989, generalul-colonel Vasile Milea a solicitat aprobarea lui Nicolae Ceaușescu pentru ca șeful Marelui Stat Major, generalul-maior Ștefan Gușe, însoțit de șeful Direcției Informații a Marelui Stat Major, viceamiralul Ștefan Dinu, și trei ofițeri români să efectueze o vizită în Turcia, pentru schimb de experiență. Deoarece vizita respectivă s-a

JURNALE PERSONALE

7 DECEMBRIE

„Alegerea copiilor”, capitol demn de documentele vittoarei arhive „Ceaușescu”! La plecarea lui la Moscova, luni, pe frig și ger de miez de iarnă, l-au condus la aeroport, printre alții și copii. Acesta au fost „aleși” din școlile capitalei, mai răsărite, printre care și Școala nr. 13, unde învăța și băiatul lui D.P. Dar Ionuț nu a fost ales! Lacrimi mi obrajii copilului, palpitaiții suspicioase în sînul familiei. De ce! De ce! Fiindcă... e blond!, spune Dan. Au fost aleși doar copii brunetși. Și scunzi. Și iar, de ce? Rezistă brunetși mai mult la frig? Oaluzia la țiganii care au umplut Bucureștiul și care-l iubesc atât de mult pe eroul nostru? Doar le-a dat atîtea libertăți: fură, ucid, vînd la negru, trîndăvesc... Sau poate că blonzii seamănă a ruși și la ora actuală, în acest context al teribilelor schimbări est-europene, lui Ceau-Pac îi tremură limba-n gât de frică?! A cui o fi fost ideea asta penibilă?
De frica, totuși, a tineretului, Ceau-Miau a mîrit bursele elevilor și studenților cu câțiva poli. Presa e plină de „omagi” aduse gestului „regal”. Li s-a dat elevilor și studenților vacanță mai repede și chiar cu o săptămîna în plus.

Prie-te-nul-lane-voie-secu-noaste

(Continuare în pag. a II-a)

Participarea reprezentanților României la expoziții militare internaționale

(Urmare din pag. 1)

Nicolae Ceaușescu a aprobat să fie prezentate oaspeților Expoziția permanentă de tehnică militară românească de la Clinceni și patru uzine de produse speciale - întreprinderea de Mașini Unelte (din Târgoviște), întreprinderea „23 August”, întreprinderea de Aparatură Electronică de Măsură și Industriale (secțiile 2 și 3) și întreprinderea „Electromagnetica” (toate fiind în București). Totodată, s-a permis vizitarea întreprinderii de încălziminte „Flacăra Rosie”, întreprinderii de Confectii și Tricotaje din București, precum și a întreprinderii de Comerț Exterior „Confex”.

De asemenea, delegația iraniană a participat la „prezentarea bazei materiale de pregătire a Gărzilor Patriotice și formațiilor de tineret de la aceste unități și din comuna Răcari, județul Dâmbovița”, precum și la „prezentarea unor exerciții, aplicații tactice și trageri cu armamentul din inzestrare în poligoanele Gărzilor Patriotice din Capitală și municipiul Târgoviște”.

Activitățile respective s-au desfășurat în contextul în care legăturile de colaborare dintre Gărzile Patriotice și Garda Republicană iraniană erau stabilite de multă vreme. De exemplu, în luna octombrie 1977, autoritățile de la Bagdad au solicitat celor de la București „o ofertă pentru livrarea în anul 1977 a 5.000 de puști semi-automate cu lunetă și 1.000 de mitraliere calibrul 14,5 mm, precum și muniții pentru ambele tipuri de armament”. Acestea erau destinate Gărzii Republicane iraniene.

În raportul trimis lui Nicolae Ceaușescu la 26 octombrie 1977, generalul-colonel Ion Coman a menționat faptul că „singurele posibilități de asigurare sunt din existentul armatei sau din preve-

derile de plan pe acest an pentru Ministerul Apărării Naționale”. De asemenea, ministrul a precizat că „mitralierele a.a. calibrul 14,5 mm cu 2 țevi nu pot fi oferite integral, deoarece nu se mai produc (în România - n.r.), trecându-se la fabricația mitralierei cu 4 țevi; mitraliere cu 2 țevi de fabricație mai recentă din existentul Armatei au fost contractate în acest an (1977 - n.r.) cu RA Libia și se mai pot oferi 50 buc. pentru Irak”.

Nicolae Ceaușescu a aprobat trimiterea la Bagdad a unei oferte în valoare de 6,6 milioane de dolari, alcătuită din 5.000 de puști semiautomate cu lunetă (cal. 7,62 mm), 2 milioane de cartușe cal. 7,62 mm, 50 de mitraliere anti-aeriene cu două țevi (cal. 14,5 mm), 100.000 de cartușe cal. 14,5 mm și complete de piese de schimb pentru toate armele. Autoritățile din Irak urmau să achite cash, prin acreditiv, produsele respective, în condiții preferențiale de preț - stabilite special pentru statele arabe.

Secret
Produsele de concepție românească propuse a fi prezentate fizic (la expozițiile de la Bagdad și Ankara - 1989 - n.r.)
- armament de infanterie, calibrul 5,45 mm;
- aruncătoare de grenade, bombe și proiectile reactive;
- sisteme de conducere a tragerilor cu armamentul de pe tanc;
- sisteme și aparatură de ochire cu laser și pe timp de noapte;
- stații de radio și receptoare diverse;
- aparatură de detecție și avertizare chimică și radioactivă;
- tehnică și materiale de pază și alarmare;
- tehnică și materiale medicale;
- echipament pentru cadre și trupă.

Dr Petre OPRÎȘ

Salariile și CEC-urile Ceaușeștilor

(Urmare din pag. 1)

Modest între ei pare Vasile Bărbulescu, secretar al CC cu agricul-tura. Dar cumnatul din Scornicești domiciliu fără soție în Bucu-rești cu chirie de 255 de lei.

Dividendele proprietarului-beneficiar Ceaușescu

La începutul anilor '80, Ceaușescu scornise teoria triplei calități a oamenilor muncii din România: producători, proprietari și beneficiari. În criza economică declanșată de scadența datoriei externe, salariaților li se rețineau „părți sociale” la fondul întreprinderii unde lucrau. Instituțiile de învățământ, presă, cultură și cercetare erau arondate firmelor producătoare de bunuri materiale din teritoriu. Românii s-au ales cu salariile micșorate și cu promisiunea dividendelor din depășirile de plan și la export. Pe statul de plată, Ceaușescu primise în martie însă dividendele de la Uzinele „23 August”: 5.000 de lei - echivalentul a două salarii medii pe economia de atunci. În calitatea sa de unic proprietar al partidului și statului, Ceaușescu voia să reducă în viitorul apropiat toate salariile-lei-nalți activiști. În chiriile zilei Congresului al XIV-lea, a relatat Silviu Curțiceanu în memoriile sale, ceruse graficul salarizării activului PCR. În arhivele Căminului CC al PCR s-a păstrat și documentul cu modificările intenționate.

Coana Leana și economiile la CEC

Pe statul de plată de la CC, Elena Ceaușescu nu figurează. Deși biroul ei era în sediul CC, pe ea o salariza Guvernul. Ca toți ceilalți activiști cu cumul de funcții, primea un singur salariu. La valoarea și răspunderile ei, Coana Leana nu putea încasa mai puțin decât un secretar al CC ori decât pensia lui Maurer. Prin urmare, în casa Ceaușeștilor vor fi intrat lunar circa 35.000 de lei. Adică o jumătate de Dacie (cu îmbunătățiri) sau de apartament muncitoresc.

Ce-or fi făcut Ceaușeștii cu banii, dacă nu plăteau nicaieri?

Nu dispunem de mărturie, deocamdată, despre tezaurul acumulat din salariile soților Ceaușescu. Interviu pe această temă, colonelii (r) Adrian Eugen Cristea și Dumitru Burlan din Direcția a V-a și-au declinat competența. Cunoștea însă că, lunar, Elena Ceaușescu depunea carnet de ecouri pe numele celor trei copii. Lună de lună, câte trei ecouri de 5.000 de lei cu câștiguri în autoturisme Dacia. Aici intră, probabil, întreaga leafa ei. Banii erau trimiși fie printr-un ofițer de serviciu, fie prin coafeza ei Cornelia,

Stat de plată
pe luna noiembrie 1989

RETARIFARE	INDEMNIZAȚIA	TOTAL	3%	CHIRII		TOTAL	DE PLATĂ
				CHIRII	ALTE		
16.000	4.000	20.000	480		480	19520	
11.200	3.200	14.400	336	255	591	13809	
11.200	3.200	14.400	336	1613	1949	12451	
11.200	3.200	14.400	336	894	1230	13170	
11.200	3.200	14.400	336	1672	2013	12387	
11.200	3.200	14.400	336	672	1008	13392	
11.200	3.200	14.400	336	654 CPR 200	1190	13210	
11.200	3.200	14.400	336	904	1240	13160	
11.200	3.200	14.400	336	605	941	13450	
15.900	15.900	15.900	318		318	15582	
121500	39600	151100	3168	2224	518	140140	
1292	369	1661	39		39	1622	
132392	39969	152361	3207	2274	518	141762	

Dintre „baronii PCR”, în 1989 cel mai bine plătit erau Vasile Bărbulescu, Ion Stoian, Ilie Matei, Constantin Olteanu, Constantin Radu, Ion Coman (secretari ai Comitetului Central) și pensionarul I.Gh. Maurer

fie (mai des) prin menajera Suzana Andreiaș. „Ca să mă dau bine pe lângă Suzana Andreiaș, care era persoana de cea mai mare încredere în ochii Eleni Ceaușescu, am însoțit-o și eu pe această femeie la CEC, a spus dl Burlan. Îi depunea la CEC-ul mare de pe Calea Victoriei. Suzana era analfabetă, nu știa nici să citească. Dar cine-i cerea să facă hârtii dacă venea din partea Tovarășei Ceaușescu?” În martie 1989, Florea Dumitrescu fusese retrogradat din funcția de guvernator al Băncii Naționale în aceea de vicepreședinte la CEC. Și-a amintit că din martie încolo, de vreo două ori s-au primit prin emisari ai gospodăriei de partid bani de la Elena Ceaușescu pentru a fi depuși la CEC. Nu ține minte câți și când. Nu știe nici cine a încasat ecourile. A auzit doar că la 22 decembrie 1989, când Ceaușeștii s-au oprit cu elicopterul la Snagov, luaseră cu ei și ecourile. „De acestea ar trebui să știe cei care au fost cu ei în ultimele zile”, a încheiat dl Dumitrescu. „Cei mai mulți vorbesc fără să cunoască obiceiurile familiei

Ceaușescu și configurația reședințelor acestora, a fost comentariul fostului adjunct al șefului Direcția a V-a, col. (r) Cristea. Când spui „Snagov” poți înțelege două locuri foarte deosebite - Snagov Sat ori Snagov Palat, după numele de atunci. La Snagov Sat era reședința de vară a familiei Ceaușescu. La Snagov Palat ei n-au stat niciodată. În '87-'88 au modernizat construcția, completând-o și cu o sală mare de sedințe pentru CPEx. Nu aveau de unde lua bani de acolo. Presupun că au coborât pentru a vorbi la telefon. Foști ofițeri ai Direcției a V-a știu și că Elena Ceaușescu avea multe bijuterii. „Apărea însă în programul cotidian cu lanțșorul, verigheta și inelul subțire ce le purta și când a fost împușcată”, spune col. (r) Cristea. Averiile și conținutul Ceaușeștilor din străinătate n-au fost aflate că (s-a spus) n-au existat. Dar ecourile, bijuteriile Eleni și salariile lui Nicolae Ceaușescu cine le-a căutat?

Lavinia BETEA

DIN ARHIVA CC AL PCR

Lefurile nomenclaturii

TABEL
cuprinzând retribuiția tarifară și indemnizația pentru funcțiile de conducere de la C.C. al P.C.R.

Nr. crt.	Funcția	Retribuiția actuală		Retribuiția majorată		Obs.
		Tarifara	Indemnizația	Tarifara	Indemnizația	
1.	Secretar al C.C. al P.C.R.	10.500	3.200	10.500	3.200	2.500
2.	Șef secție I	10.200	3.200	10.200	3.200	2.500
	II	9.500	3.200	9.500	3.200	2.000
3.	Prim-adjunct al șefului de secție	9.000	1.800	9.000	2.100	2.000
4.	Adjunct al șefului de secție	7.900	2.000	8.000	2.200	2.000
5.	Inspector	7.300	1.700	7.500	1.800	

Ceaușescu intenționa să reducă salariile funcționarilor de partid. Cu mâna lui scrisese și cât să rămână (cifrele scrise de mână)

Tabel cuprinzând retribuiția tarifară și indemnizația pentru funcțiile de conducere de la CC al PCR

Nr. Crt.	Funcția	Retribuiția actuală		Retribuiția majorată		Obs.
		Tarifara	Indemnizația	Tarifara	Indemnizația	
1.	Secretar al CC al PCR	11.200 (10.500)	3.200 (2.500)	11.200 (10.500)	3.200 (2.500)	
2.	Șef secție I	10.200 (10.000)	3.200 (2.500)	10.200 (10.000)	3.200 (2.500)	
	II	9.500	3.200 (2.000)	9.500	3.200 (2.000)	
3.	Prim-adjunct al șefului de secție	9.000	1.800 (2.000)	9.000	2.100 (2.000)	
4.	Adjunct al șefului de secție	7.900 (7.000)	2.000	8.000	2.200 (2.000)	
5.	Inspector	7.300 (-)	1.700 (-)	7.500	1.800	

NOTA: Cadrele care ocupă funcțiile din prezenta anexă nu beneficiază de sporul de vechime și nici de premii anuale (graficafici)

Tabel cuprinzând retribuiția tarifară și indemnizația pentru funcțiile de conducere eligibile din organele locale de partid

Nr. Crt.	Funcția	Retribuiția actuală		Retribuiția majorată		Obs.
		Tarifara	Indemnizația	Tarifara	Indemnizația	
Comitetul municipal București al PCR						
1.	Prim-secretar	10.200	3.200	10.200 (10.000)	3.200 (2.500)	
2.	Secretar	7.250	1.360	7.540	1.360	
Comitete județene ale PCR						
1.	Prim-secretar	9.000	1.800	9.000	2.100	
2.	Secretar	7.250	950	7.540	950	
Ziarul Știința						
1.	Redactor-șef	7.900	2.000	8.000	2.200 (2.000)	
2.	Prim-adjunct al redactorului-șef	7.300	400-910	7.500	400-910	
Academia de studii social-politice de pe lângă CC al PCR						
1.	Rector	7.900	2.000	8.000	2.200 (2000)	

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Organizatorică, dos. nr. 6/1989

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Scrisoare parțial color

(Urmare din pag. 1)

Nu știu ce părere ai tu, dar pe mine mereu m-a enervat tenișii de Drăgășani: se desfășeau puțin în partea aia care se pliază la fiecare pas și arătau oribil. Mai ales aia albi, care după ce jucai un fotbal se făceau gri. Apropo de fotbal: mingea de 35 era preferata mea. De altfel, niciodată n-am avut 300 să-mi iau de aia de piele de la „Unirea”, dar nici de 18 nu mi-am luat. Se ovaliza imediat și era bună numai pentru copii. Nu știu cum să te găsesc, dar dacă ne-am întâlni și dacă n-aș fi făcut diabet între timp, te-aș invita să mâncăm niște caramelle bulgărești, dacă am putea găsi pe undeva. Prea mulți de

„dacă”. Și tu o ziceai pe aia: „Dacă și cu parca se plimbau într-o barcă...?”. Auzi, și ai tăi făceau la fel ca ai mei iarna: luau banane verzi și le țineau la copt pe dulap ca să îi le dea de Moș Gerilă? Și tu le mâncai mereu necoapte și te durea burta, dar nu puteai rezista, nu? Acuma recunoaște: de câte ori ai părât: „Spuse lui tovarășa”? Pot să fac pariu că toată ziua erai cu mâna pe sus la ore, o fluturai de să-i scoți ochii tovarășei, le știai pe toate, dar să mă lași să copiez nițel la teză, nu. Bine că ești tu deșteaptă. Hai, mai vorbim, acum dispar puțin, doar 20 de ani. Poate ne-om întâlni pe undeva, prin viața asta, parțial color.

Dan CĂRLEA

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Să nu mai stea prin școli și să le mai vină cine știe ce idei! Se joacă imbecilul ăsta cu o țară-nreagă, ca mâța cu șoarecele! Ce curaj în enorma lui lașitate!

Titel Constantin, Frica și... alte spaime, București, Editura Victor Frunză, 1996, p. 343-344

E frig de crapă pietrele și capetele neacoperite, ca al meu, și capetele care se cred „incoronate”. În școli, instituții, în localuri și locații - ghețării în toată legea. Se aude că rușii nu mai „dau” energie ca să alimenteze industria noastră multilateral falimentară. Dacă așa ar face toată suflarea civilizat, ce s-ar întâmpla? Subiect de meditație... Calvarul calvarurilor, nici un dram de exagerare. Normal ar fi să cedeze scaunul și să se retragă. I s-a oferit azil în Franța, să beneficieze de avantajele acestei poziții, să-și exercite meseria de bază etc. (...) Constantin Toiu își continuă serialul scriitoricesc și savuros despre Creangă. Deși nu prea le am cu muzica, un concert Ceaiovski mă ține aproape. Frazați plăcute, suflul romantic.

Constantin Trandafir, 1989. Vedere din provincie. Jurnal, București, Editura Vestala, 2009, p. 232

Vizită la dna și dl Cornelii Baba. Impresionat de cele ce am văzut în casa lor. Mă leagă de Cornelii Baba inima din care nu-i pot da decât o turlăburătoare și nesecată admirație, și primesc în schimb o fantastică trăire spirituală. Printr-o îndelungată, dar nu îngrădită corespondență, am încercat să ne arătăm încrederea în sentiment și judecată la descifrarea alchimiei ce are loc în zonele cele mai adânci ale creației artistice, acolo unde elementele de ficare și ale omului se topesc în cuptorul incandescentei trăiri artistice pentru a ne fi întoarse în

dar și har de artă universală. Cu prilejul acestei vizite mi-a fost dat să descopăr lumea cutremurătoare în care C. Baba trăiește de mai bine de un deceniu, apăsător de greutatea zdrobitoare a dramei noastre românești, sub domnia „regelui nebul” pe care el îl pitează într-un șir de variante uluitoare. Pictura ne îngăduie să vedem lucruri pe care nu le putem reda în vorbă. Plecând de la soții Baba, le-am scris.

Stefan J. Fay, Caietele unui fu rispiilor. Fragmente de jurnal, București, Humanitas, 1994, p. 288

Stagnare exasperantă. Închisi în mizeria noastră cronică. Ceid din afară așteaptă de la noi fapte eroice. Dar cine să le facă? Bătrâni, copii, femeilizată, ce s-ar întâmpla? Subiect de meditație... Calvarul calvarurilor, nici un dram de exagerare. Normal ar fi să cedeze scaunul și să se retragă. I s-a oferit azil în Franța, să beneficieze de avantajele acestei poziții, să-și exercite meseria de bază etc. (...) Constantin Toiu își continuă serialul scriitoricesc și savuros despre Creangă. Deși nu prea le am cu muzica, un concert Ceaiovski mă ține aproape. Frazați plăcute, suflul romantic.

Constantin Trandafir, 1989. Vedere din provincie. Jurnal, București, Editura Vestala, 2009, p. 232

Scrierea prozei cere un mare consum de energie nervoasă. Amare, când nu mă mai neliniștesc și nu mai sufăr pentru problemele editurii, acum pot lua în piept noile exigențe ale scrisului.

Giabella Melnescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Iași, Polirom, 2002, p. 190

Îl bat pe Cristureanu la şah. L-am lăsat căm nedumerit. Dumnealui are o carte, un manual de şah, și pretinde că joacă „științific”.

Leonard Gavrilu, Jurnalul anului revoluționar 1989, Pașcani, Editura Moldopress, 2004, p. 93

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

La eveniment au participat Ion Stoian (ministrul Afacerilor Externe) și Dumitru Apostoiu (secretar prezidențial și al Consiliului de Stat).

Succes la handbal feminin

În cadrul Campionatului mondial feminin de handbal din Danemarca, selecționata României a continuat meciurile din cadrul seriilor semifinale, în cadrul grupei B. Sportivele române au întâlnit formația Cehoslovaciei, câștigând partida cu scorul de 30-18 (15-7 la pauză).

Inaugurare industrială în județul Olt

La Slatina a fost dată în folosință întreprinderea de Rulmenți, cea mai nouă platformă industrială a orașului de reședință a județului Olt. Rulmenții fabricați aici erau destinați unei game largi de utilizări în industrie, agricultură, transporturi. Centrul se mândrea cu utilizarea unei tehnologii de fabricație a inelelor între-

roare și exterioare ale rulmenților în primăria pe țară. Inelele erau confecționate din țevă, nu din material forjat laminat, cum se proceda în unitățile similare. Totodată, țeva pentru rulmenți era produsă, tot în primăria, la întreprinderea de profil din județ, ce fusese inaugurată recent.

Mulțumiri de la studenți și elevi

În centrele universitare și institutele de învățământ superior din țară, s-au desfășurat plene largite ale asociațiilor studenților comunisti. În același timp, în școlile și liceele românești au avut loc adunări ale elevilor, pentru ca aceștia să își poată manifesta „deplina mulțumire” în urma deciziilor luate la cel de-al XIV-lea Congres. Tinerii din sistemul de școlarizare au avut „ocazia” să își exprime „cele mai vii mulțumiri și profunda recunoștință” pentru măsurile cuprinse în Decretul Consiliului de Stat privind majorarea cu 10% a cuantumului bursei acordate studenților și elevilor. „Primul fiu al țării” nu i-a uitat nici pe studenții fi de muncitori și țărani cooperatori, cărora aveau să le fie

acordate burse, indiferent de veniturile părinților. Ceaușescu a stabilit: studenții primeau între 685 și 880 lei, elevii din învățământul primar, gimnazial și liceal, între 645 și 765 lei, iar elevii din școlile profesionale, între 680 și 845 lei pe lună.

Din elogiuri nu lipsea nici numele Eleni Ceaușescu, amintită „pentru contribuția remarcabilă adusă la înflorirea științei” și „atenția acordată formării multilaterale a elevilor și studenților, creșterii și educării comuniste a tinerei generații”. Toate aceste semne de recunoștință luau forma binecunoscutelor telegame publicate „la gazeta”.

Tehnică românească în expoziții naționale

La Galați au început „Zilele culturii universitare”. Evenimentul, care făcea parte din programul de manifestări „Danubius 1989”, a fost organizat de Consiliul UASC din Universitate și Centrul de creație și cultură socialistă „Cântarea României” pentru studenți. În cadrul manifestărilor au fost programate expuneri, simpozionul pe teme de creație tehnico-științifică, juridică, de politică externă, expoziții, spectacole folclorice și muzical-coregrafice și întâlniri cu personalități ale vieții cotidiene științifice și culturale.

PROIECTARE DIN POZITIV FĂRĂ ENLĂȘURI

Scinteia

IN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

2 IULIE NR. 14713

7 decembrie 1989

9.30000 - 30 BAN

VIU ÎNFRĂȚIREA PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE A PĂTRII SOCIALISTE

ADOPTATE LA CONGRESUL AL XIV-LEA AL PARTIDULUI

I DE ZI, PRODUCȚIA FIZICĂ LA NIVELUL PLANULUI!

8 un sondaj efectuat în unități Atoare de utilaj tehnologic

colectiv de muncă buie și își face d exemplar datoric

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a primit pe ambasadorul Statelor Unite ale Americi cu prilejul prezentării scrisorilor de acreditare

O NOUĂ DOVADĂ A GRIJII PARTIDULUI PENTRU CONDIȚIILE DE VIAȚĂ ȘI ÎNVĂȚĂTURĂ ALE TINEREI GENERAȚII

PROPRIETATEA SOCIALISTĂ - factor hotărâtor al dezvoltării și perfecționării noii orindni

NICOLAE CEAU

La Constanța, „Săptămâna științei și tehnicii pentru tineret”, organizată sub egida festivalului „Cântarea României”, conținea să atragă atenția tinerei generații. De un „interes sporit” s-a bucurat Expoziția de creație tehnico-științifică, care grupa

eficiență economică anuală de 15 milioane de lei”) și dispozitivul de oprire a mașinii de țesut Acutis la ruperea firului de margine (care, „determină o creștere a productivității muncii cu 5,7 milioane lei anual”). Printre expoziții se numărau colective de la Institutul de Marină „Mircea cel Bătrân”, întreprinderea integrală de Lână, Institutul de Subinginerii Constanța, „Petromar” și din școlile constănțene.

Mai multe posturi telefonice

În județul Suceava continuau, „cu bune rezultate”, lucrările de perfecționare a rețelei telefonice și îmbunătățirea a serviciilor oferite populației. Până în luna decembrie fuseseră finalizate lucrările de extindere a centralei telefonice automate din orașul Fălticeni cu încă 1.000 de linii. Și centrala telefonică din orașul Gura Humorului fusese deja conectată la sistemul automat interurban. Județul se mai putea mândri cu o centrală telefonică automată recent dată în folosință, în comuna Frasin. Până la sfârșitul anului, specialiștii estimau conectarea la sistemul automat interurban a centralei telefonice automate din orașul Siret, ce se afla încă în construcție.

Adela Cristino TEODORESCU

Muți de admirație rămăneau sătenii din Valea Grecului mai ales la producțiile indiene

„CINEMA PARADISO” LA VALEA GRECULUI: BĂDIA COSTICĂ, CEL CU FILMUL

(Urmare din pag. 1)

Cu toții erau curioși și veneau la film. Nu lipseau însă problemele. „Faceau uneori gălăgie, mâncau semințe, curățenia mai făcea omul de serviciu, moș Neculai Haimu”. Chiar dacă nu era zi de proiecție, cinefilii sătenii îl chemau de acasă pe operator să le pună un film. „Le spuneam: «Măi, dacă nu sunteți vreo 20, nu vin la vale să dau film». Insa era o problemă când se intrerupea furnizarea curentului electric. „De multe ori păteam așa: incepea filmul și se oprea curentul. Apoi, pe la miezul nopții, venea. Dar nu mă mai duceam, că dormeam.” Dar veneau băieții să-l imbibe să meargă să continue filmul. Asta era chiar o problemă. Spunea uneori că biletele sunt valabile a doua seară, însă se adunau prea mulți spectatori, așa încât uneri mergea la proiecție și noaptea, pe la 1:00.

Legat de pregătirile pentru a amenaja sala, operatorul Costică Deicu își amintește că periodic curăța ecranul mic de pânză cu oxid de zinc. Cumpăra soția de unde găsea ca să vopsească ecranul de la școală. Se dădea cu un fel de vopsea albă. Operatorul mergea cu copiii la film: „Dacă lăsam copiii acasă, plângeau de se îmbolnăveau, așa că îi luam cu mine”. Insa nea Costică era ca un părinte pentru toți copiii din micul sat vasluian Valea Grecului. Toți îl știau drept „nea Costică, cel cu filmul”. „Nu mai eram Costică Deicu, ci «nea cu filmul». Mă știau toți copiii mai dihai ca pe popă.” Pentru el, lumea filmului era ca a doua casă. Soția îl ajuta să încaseze banii, să distribuie biletele, să deruleze filmele, pentru că după fiecare proiecție trebuie returnat filmul derulat, să înceapă cu începutul. El își făcea treaba la aparat, supraveghea motorul. Apoi încărca aparatul. După ce se termina câte o rolă. Se făcea astfel o mică pauză de un minut-două și pentru spectatori. Dar când s-a dus un an la fabrică îl mai lăsa în locul său fie pe soție, fie, mai rar, pe feciorul său. Așa cum Alfredo l-a pus în locul său pe micul operator Toto în „Cinema Paradiso”. El a învățat dela „nea Costică” cum se curăță, cum se lipește un film după altul. „Filmul se rupea în funcție de cât era de uzat. Totdeauna filmele bune erau uzate. Cu foarfeca le decupam de la perforația aceea și le aranjam.”

Filmul se confunda cu viața operatorului

„Filmul cel mai iubit a fost «Lanțul amintirilor». Vandana, de asemenea, cele indiene erau cele mai căutate. Soția lui Costică, Anica Deicu, își amintește că fata sa s-a născut pe când rula filmul «De bunăvoie și nesilit de nimeni». Filmul asta a fost unul deosebit de frumos. I-am ținut locul lui Costică, așa că am proiectat eu filmul la matineu duminică dimineață, de la 9:00. Apoi am mers și am aprins o lumânare la căpătâiul Milutei lui Ungureanu, care murise atunci. Pe urmă am venit acasă. Și acasă, când trecea mortul pe la poartă, m-au luat durerile. Așa că am plecat la spital și am născut-o pe Mariana. De aceea am și ținut minte filmul acesta. Ce film bun, unul românesceral! Parcă cu Toma Caragiu”, își amintește Anica Deicu. Alte filme bune în opinia sa au fost și „SOS, Titanic!”, spune Mariana, fiica sa. A fost bătaie mare la acest film. Fata operatorului își amintește că o prietenă dintr-un sat vecin, Răzești, a intrat-o când ajunge filmul și la Valea Grecului, că vrea să-l revadă. Pentru că filmul urma un adevărat circuit sătesc. „Cei de la Duda-Epurenii, reședința de comună, ne trimiteau nouă filmul, care apoi mergea la Păhnești, apoi la Ghermănești, Răzești și așa mai departe, în toate satele comunei.” Există și un plan de încasări, dar nu prea se respecta. „Uneori trimitea și un film supliment, când nu făcea planul, trimiteau filme indiene, bune, care automat aveau încasări mari.”

Tehnicianul Costică Deicu spune că nu regretă nimic din toată această perioadă, pentru că a făcut munca din plăcere. „Ne plăcea nouă, familiei noastre. Astea sunt satisfacțiile meseriei. Vă dați seama câte filme am văzut din 1964 până la Revoluție... Eram iubiti în sat, eram și noi amatori de filme. Eram bucuroși că puteam să îi bucurăm și pe alții. Îmi aduc aminte că și adulții veneau în număr mare. Parcă acum îl văd pe «moș Chilug» cum spunea: «Mă duc la nepotul să văd un film!». Când dădeam drumul la măgăoie (difuzorul), se aduna tot satul.” Dar au existat proiecții când în sală s-au aflat doar doi spectatori. Făcea și sacrificii Costică Deicu. Veneau oamenii și-l rugau. „Mă primești la film, n-am parole în esară. «Lasă, că ai să-mi dai tu!» Avea grijă nemiapomenită de aparatul său. „Aparatul trebuia întreținut, curățat. Dacă îl lăsa așa, nu mai mergea filmul. După câte o proiecție

trebuie curățat bine de îmbăceala aceea care se depunea. Aveam patru role la un film de două serii și două la o singură serie. Și roletele trebuiau manevrate cu grijă. O serie dura o oră și jumătate. Erau și filme de patru ore.” Sala de proiecție a fost amenajată tot de operator. Cu acordul direcțiunii școlii a făcut două găuri de a transformat o sală de clasă în sală de proiecție de film. „Cu o dalta și un ciocan am făcut găurile după ce am măsurat. Aparatul de filmat era pe o suprafață plană, avea o husă și îl puneam pe o ladă.”

Spectatorii de film mai făceau și năzbății. Fumau înăuntru și operatorul îl vedea și îi dădea afară cu tot cu țigară. „De asemenea, fiind ușa deschisă, încercau să intre fără să plătească. Aveam o oglindă și-i zăream pe cei care nu plăteau. Mă duceam la ei și se minunau că i-am zărit. «Se plătește, măi băiete, nu fără bani. Dacă vine un control, mă ia pe mine la rost, și nu pe tine», așa le spuneam. Singura persoană care intra grăbit la film era fiul directorului școlii, iar acesta era aproape nelipsit. Oamenii mai făceau și stricăciuni, îmi amintesc odată că școala abia renovată au zgăriaat-o, făcând găuri, distrugerii.” Spectatorii stăteau la film în cele câteva bănci pentru elevi care existau în acea sală. „Puneam bănci mai puține, ca să încapă spectatori cât mai mulți în picioare. Pe atunci oamenii n-aveau televizor, n-aveau nimic. Și se dădeu în vânt după filme cu război, cu acțiune.”

La început, lumea era într-un fel sălbatică. Așa încât o femeie din sat, pe numele ei Budeanu, care a venit să vadă filmul, a avut un șoc. „Când a intrat în sală și a văzut că pe ecran rula ceva, a ieșit repede, strigând: «Văleu, ce oameni ia aiștea că uite ce alghi (albi) își!». Într-un fel, în viziunea ei, reprezentau «anticristul». A fugit săraca, că zicea că toți oamenii aceia sigur trebuie să fie de partea Diavolului.”

Zizi Șerban – cuplete, adică are plete?

Înainte de a începe filmul, cu vreo jumătate de oră mai devreme, se scotea difuzorul afară și cânta muzica să adune oamenii pentru film. Se chema agitație. Și operatorul puneă diferite plăci de patefon la aparat și aparatul mergea. Mai mult, el se ducea la Huși și căuta plăci de patefon deosebite. „În '89 erau plăci de vinil, benzi de magnetofon. Venea la directorul Cezar Popa și-l întreba, se lăuda cu ele. Îi plăceau foarte mult. Odată a venit și i-a zis: «Uitați-vă ce placă am cumpărat!». Pe copertă scria «Zizi Șerban – Cuplete». Era o cântăreț. Dar operatorul întreabă: «Este bărbat cu plete?», își amintește directorul Cezar Popa. Toți sătenii își amintesc că erau și filme sovietice, unele bune, altele cu război, nerealiste, exagerate, propagandistice. Erau și jurnale cu Ceaușescu. Abia de aici azeuau oamenii că Nicolae Ceaușescu le era președinte, că din altă parte nu aveau de unde să afle, că nu citeau mai nimic, ocupați fiind mai mult cu munca câmpului. Un sătean a fost invitat să vadă filmul Vandana, dar el a replicat mândru că ce, vădane n-a văzut el la viața lui... E plin satul de ele.”

Era o zi ploioasă. Operatorul de film a ajuns devreme la școală, încălțat cu cizmele lui de cauciu. Noroi până la genunchi. S-a curățat la „răzătoare” și a pătruns ca un împărat în cabina sa, fosta cancelarie. Și-a derulat roletele sale îmbrăcate în peliculă. A scos difuzorul afară să se strângă lumea la film. Nu a venit nimeni. Brusuc, l-a apucat nostalgia și a pornit proiecția. Cu el singur în sală. Urmărind filmul, se simțea și el în interiorul unei alte lumi, una virtuală. Se făcea că era tânăr, necășător. Nu avea nici grija copiilor. Locuia undeva la oraș și se pregătea să se însoare cu o fată bogată, sânge de boier. Totul s-a intrerupt. Curentul electric furnizat până atunci s-a înecat undeva în noroi. Pelsajul afară era dezolant. Și-a luat „ciubotele” și a plecat acasă. Seara a visat că a venit Revoluția, că trebuia să predea micul aparat de proiecție. Cum s-a și întâmplat într-o toamnă la fel de ploioasă a anului 1993. Acum privește trist la televizor. Adoarme și visează că e din nou operator de film și proiectează filme și nu stie ce să facă, fiindcă e atât de aglomerat și are spectatori mii. Costică Deicu a venit de curând la Iași să-și oblojească betesugurile bătrâneții, dar nu a dat pe la Centrul Cinematografic ieșean. Va ajunge el vreodată să-și scoată actele pentru o pensie decentă, dacă o putea. Dacă nu, urmărește un film, filmul bătrâneții, în care se face că totul e perfect, are pensie, este sănătos și va trăi așa până la adânci bătrâneți. Și-am încălecat pe-o șă și i v-am spus o poveste adevărată. Povestea operatorului de film, a spectatoriilor și a unei lumi dispărute. Lumea filmului de la sate. Sfârșit.

Cristinel C. POPA

ARTICOLUL ZILEI

O zi în port

Vremea s-a schimbat. O zi nu seamănă cu alta. Termometrul continuă să arate cu încăpățănare numai valori scăzute. Mai ales în zori, aici pe țarm, aerul – brici – taie respirația. Viața marelui port maritim se desfășoară însă în același sens unic al muncii neîntrerupte. Oamenii – oameni al căror destin se află rânduit sub semnul cutezător al ancorii – predau și preiau schimburile din mers. Mii și mii de oameni, în șuvoaie neîntrerupte. Este de-a dreptul impresionant să vezi oamenii portului, dimineața, mergând spre locurile lor de muncă. Am trăit acest atât de emoționant moment într-una din zilele trecute. Pe cerul cenușiu, brațele macaralelor se profilează estompat. Aflat lângă mine, tovarășul Ion Orezeanu, secretarul Comitetului de partid pe platforma portuară, îmi atrage atenția asupra unui „amănuț”. Zice: „Ieri, pentru comuniști, pentru toți oamenii muncii din Portul maritim Constanța a fost o

zi de muncă în care s-au obținut rezultate de excepție: s-a realizat un trafic portuar de 89.044 tone mărfuri numai la export. Ce înseamnă ieri? O zi. O zi ca toate celelalte. Poate să însemne, tot atât de bine, și azi. Pentru că așa e normal, așa e firesc, în fiecare zi trebuie să ne facem datoria, la cea mai înaltă temperatură a muncii pentru țară (...).”

Zeci de nave de diferite tonaje se aflau sub operațiunile de încărcare-descărcare, în danele specializate. În 30 se încărcau mărfuri pentru export: produse ale industriei noastre socialiste: „Făgăraș”, „Moinesti”, „Cozia” – produse metalurgice, „Brad”, „Horezu”, „Oravița” – produse chimice; „Călugăreni”, „Tg. Iiu” și „Medias” – produse ale industriei materialelor de construcții; „Roman” și „Soveja” – produse ale industriei constructoare de mașini (autovehicule de teren ARO, autobasculante, autocisterne, autosasiuri, autospeciale); „Frunzănesti” – produse ale industriei

electrotehnice; „Turda” – utilaje pentru industria textilă.

La danele 80, 81, 82 și 83 specializate se descărcău, în ritm susținut, mărfuri de masă. Pe estacadele elvatoarelor curg continuu adevărate râuri de minereu. „Buzias”, „Băilești”, „Tomis”, celelalte nave saltă din ape ușurate văzând cu ochii. La fel și „Basarabi”, care a sosit recent cu un transport de cărbune cocsificabil de peste Atlantic. La dana 62 – o dană de mare productivitate – se află sub operațiuni de descărcare nava-mineralier „Callatis”, aducând fosfați din Iordania. Cu bărbăție și curaj, la 7-8 și chiar 10 grade, în aceste dimineți de început de decembrie, oamenii Portului maritim Constanța asigură cu răspundere și dăruire pulsul economiei țării întregi, în ritm dinamic, susținut, așa cum țara o cere.

Gheorghe Constantinescu
Dobrogea Nouă, nr. 12.825/1989

Membrii ultimului Comitet Central al Partidului Comunist Român (I)

Ales la Congresul al XIV-lea al PCR, ultimul Comitet Central n-a avut viață lungă. Publicăm în continuare lista „celor mai buni dintre cei buni”, membri ai teoreticului „organ de conducere colectivă” a partidului.

- Ceaușescu Nicolae – secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România
- Albu Vasile – secretar pentru problemele organizatorice al Comitetului județean de partid Galați
- Aldescu Constantin – director, Trustul de foraj extracție Boldești, Prahova
- Alcsandrescu Aguriță – director general, Centrala industriei confecțiilor Bacău
- Alexandrescu Domnica – secretar pentru problemele sociale al Comitetului județean de partid Prahova
- Anastasiu Ion – prim-secretar al Comitetului județean de partid Gorj
- Ancuța Dimitrie – prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular al județului Constanța
- Andrei Ștefan – viceprim-ministru al Guvernului
- Anton Ioan – vicepreședinte al Academiei R.S. România, rector al Institutului Politehnic Timișoara
- Apostol Alexandru – prim-secretar al Comitetului municipal de partid Ploiești
- Aron Pavel – ministrul Transporturilor și Telecomunicațiilor
- Avram Teodora – secretar pentru problemele economice al Comitetului județean de partid Timiș
- Bădea Ion – președintele Consiliului Național al Apelor
- Bădea Nicolae – secretar pentru problemele organizatorice al Comitetului județean de partid Gorj
- Baltac Vasile – director general, Centala industrială de electronică și tehnică de calcul București
- Băciuc Lazăr – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Botoșani
- Bălan Ion-Dodu – profesor, rector al Universității București
- Bălan Radu – prim-secretar al Comitetului județean de partid Timiș
- Băluță Ion-Bogdan – prim-secretar al Comitetului județean de partid Argeș
- Băraian Anuca – secretarul comitetului comunal de partid Sărmașu, Mureș
- Bărbulescu Vasile – secretar al CC al PCR
- Bărbuț Vasile – prim-secretar al Comitetului județean de partid Maramureș
- Beldie Cameluța – rector, Institutul Politehnic Iași
- Beligan Radu – actor, director al Teatrului Național București
- Bergheanu Maxim – ministrul Muncii
- Bernea Maria – organizator de partid, președinte al CUASC Putineiu, Teleorman
- Bistricanu Victoria – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Dolj
- Bârlea Gheorghe – director, Întreprinderea minieră Suior – Maramureș
- Bleahu Elena – secretar pentru problemele sociale al Comitetului județean de partid Sibiu
- Bobeică Salomea – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Argeș
- Bobu Emil – secretar al CC al PCR
- Bobu Maria – director, Combinatul metalurgic Tulcea
- Brad Ion – director al Teatrului „C.I. Nottara” București
- Bradea Maria – prim-secretar al Comitetului județean de partid Satu Mare
- Bratu Aurelia – secretar al comitetului de partid, Întreprinderea de confecții și tricotație București
- Bucur Iuliana – director general, Centrala industriei lăunii București
- Bulucea Vasile – prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular municipal București
- Burtea Elena-Verona – prim-secretar al Comitetului județean de partid Vâlcea
- Bușui Nicolae – prim-secretar al Comitetului județean de partid Mehedinți
- Carp Vasile – prim-secretar al Comitetului județean de partid Olt
- Catană Gheorghe – prim-secretar al Comitetului județean de partid Suceava
- Catargiu Irimie – ministrul Minelor
- Catrinescu Ion – prim-adjunct al șefului Secției Organizatorice a CC al PCR
- Cârpanu Florentin-Doru – director, Combinatul agroindustrial Timiș
- Ceaușescu Elena – prim-viceprim – ministrul al Guvernului, președinta al Consiliului Național al Științei și Învățământului
- Ceaușescu Ilie – adjunct al ministrului Apărării Naționale, secretar al Consiliului Politic Superior al Armatei
- Ceaușescu Nicu – prim-secretar al Comitetului județean de partid Sibiu
- Cebuc Maria – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Brașov
- Chelba Traian – secretar al Comitetului de partid la Întreprinderea minieră Petrița-Hunedoara
- Chiriac Maria – secretar pentru problemele sociale al Comitetului județean de

- partid Iași
- Chiru Gica – instructor la Secția Propagandă și Presă a CC al PCR
- Ciobanu Lina – viceprim-ministru al Guvernului
- Cioboiu Adrian – prim-secretar al Comitetului municipal de partid Brașov
- Cirodaș Nistor – prim-vicepreședinte al Comitetului executiv al Consiliului popular județean Bihor
- Cîrți Viorica – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Sălaj
- Cojoacă Victor – secretar pentru problemele organizatorice al Comitetului județean de partid Calărași
- Cojocaru Eleonora – vicepreședinte al Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale
- Cojocaru Vasile – organizator al CC al PCR pentru Centrala nucleare-electrică Cernavodă
- Coleașă Aurel – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Vâlcea
- Colesnicencu Ileana – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Tulcea
- Coman Ion – secretar al CC al PCR
- Comănescu Ioan – secretar pentru problemele organizatorice al Comitetului județean de partid Olt
- Constantin Dumitru – director general, Centrala industrială de utilaj energetic București
- Constantin Nicolae – președinte al Colegiului Central de Partid
- Constantinescu Gheorghe – ministrul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții
- Costache Maria – redactor-șef, ziarul România liberă
- Costea Aurel – prim-secretar al Comitetului județean de partid Harghita
- Cotoi Simion – prim-secretar al Comitetului județean de partid Buzău
- Cristescu Poliana – președinta Consiliului Național al Organizației Pionierilor
- Croitoru Nicolae – secretar pentru problemele de propagandă al Comitetului municipal de partid București
- Csillag Aurel – secretar pentru problemele economice al Comitetului județean de partid Cluj
- Culdă Ioan – maistru, secretar al Comitetului de partid, Întreprinderea de conductori electrici emaliați Zalău – Sălaj
- Curticeanu Silviu – secretar al CC al PCR
- Czege Alexandru – președinte al CAP Salonta – Bihor

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI
CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Cartile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

LA MOSCOVA SE ZVONISE CĂ EST-GERMANII TRIMIT DOCUMENTE SECRETE ÎN ROMÂNIA

Nota Ambasadei României la Moscova către Ministerul Afacerilor Externe

6 decembrie 1989, ora 15:15
Tovarășului ministru Ion Stoian,
Tovarășului C-tin Oancea, adj. al ministrului
DR I.

În cadrul unei convorbiri ocazionale, ambasadorul RD Germană la Moscova mi-a relatat că, în ultimele zile, circula zvonuri potrivit cărora unele documente secrete de partid ar fi transportate din Berlin în România. În aceste condiții, organele vamale est-germane au procedat la controlul bagajelor călătorilor spre România, pentru a demonstra că zvonurile respective nu au nici o bază reală.

Menționăm că în Buletinul TASS de uz intern a fost preluată o scurtă știre cu privire la suspendarea curselor de avion pe ruta Berlin - București.
Ion Bucur

●●●
Raportul Ambasadei României la Moscova către Ministerul Afacerilor Externe

6 decembrie 1989, ora 15:25
Tovarășului ministru Ion Stoian,
Tovarășului C-tin Oancea, adjunct al ministrului,
DR I.

La 6 decembrie 1989 am fost invitat, împreună cu șefii misiunilor diplomatice ale țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, la ministrul adjunct de Externe al URSS, A. Adamișin, care a prezentat o scurtă informare asupra rezultatelor convorbirilor avute de conducătorii sovietici cu ministrul vest-german de Externe, H. Genscher (5 decembrie a.c.). Din cele relatate de Adamișin, redăm următoarele:

1. Comunicatul de presă privind convorbirile cu Mihail Gorbaciov și E. Șevardnadze reflectă conținutul problemelor abordate, nu însă tonul și tensiunea în care acestea s-au desfășurat. În convorbirea cu Mihail Gorbaciov, ministrul vest-german a „avut un cuvânt lung, bun, responsabil” în aprecierea situației actuale din relațiile intergermane. H. Genscher a arătat că țara sa se pronunță pentru respectarea procesului general-european, a acordurilor comune încheiate, a principiilor cuprinse în Actul final de la Helsinki, precum și a realităților teritoriale din Europa, fără încălcarea granițelor existente. Germania Federală - a continuat Genscher - este conștientă de greșelile sale din trecut și nu dorește să le repete.

La rândul său, Mihail Gorbaciov a spus că nu sunt suficiente declarațiile de bune intenții, ci că trebuie acționat practic. Din păcate, apar acțiuni despre care trebuie să vorbim. S-a referit, în mod concret, la planul în zece puncte al cancelarului Kohl privind unificarea Germaniei. Acest plan a fost caracterizat de M. Gorbaciov ca fiind împotriva bunului-simț și că aceasta îngreunează continuarea proceselor pozitive din Europa. De asemenea, planul conține - a precizat Gorbaciov - un ton ultimativ la adresa RD Germană, dar poate mai târziu și față de URSS, ceea ce poate constitui un per-

Planul de reunificare a Germaniei este lipsit de bun-simț, i-a spus Mihail Gorbaciov ministrului de Externe al Germaniei Federale, Hans Dietrich Genscher la întâlnirea din 6 decembrie. FOTO: RIA NOVOSTI/AFP/MEDIAFAX

col pentru sistemul de securitate în Europa. Acesta l-a asigurat pe Gorbaciov că nu se vor întreprinde acțiuni neașteptate. În realitate, elaborarea planului în zece puncte este în contradicție cu declarația făcută.

Ministrul Genscher a încercat să aprobe planul, susținând că nu este vorba despre un dictat sau ultimatum, ci de niște propuneri din care RD Germană poate să-și aleagă ce vrea. La acestea, Gorbaciov a replicat, spunând că este un joc de cuvinte și că, în realitate, prin planul în zece puncte se pune sub semnul întrebării sistemul de securitate. Cu privire la ideea creării unei confederații a celor două state germane - a continuat Gorbaciov - nu este clar ce se are în vedere. Aceasta ridică și întrebarea dacă nu cumva RF Germania ar urma să intre în Tratatul de la Varșovia sau RD Germană în NATO?

La încheierea întâlnirii cu M. Gorbaciov, ministrul vest-german a întrebat despre modul cum se intenționează informarea opiniei publice asupra conținutului convorbirilor. La aceasta, Gorbaciov a subliniat că se va informa asupra pozițiilor cunoscute ale URSS în problema germană, cu mențiunea însă că este pentru ultima dată când se procedează în acest mod.

În cazul în care însă - a precizat Gorbaciov - se vor continua acțiunile din RF Germania, atunci partea sovietică va fi nevoită „să spună lucrurilor pe nume”. În același timp, din partea ambelor

părți, s-a manifestat interes pentru continuarea dialogului și a colaborării. Adjunctul ministrului sovietic de Externe a precizat că informațiile privind conținutul convorbirilor cu Mihail Gorbaciov au un caracter confidențial, iar aceasta pentru a nu-l pune pe ministrul Genscher într-o situație neplăcută. Se pare că în RF Germania sunt probleme politice interne, ceea ce a rezultat și din faptul că Genscher ar fi aflat despre planul în zece puncte al lui Kohl doar în Bundestagul vest-german. Partea sovietică apreciază că Genscher este un om politic rațional și că în cuvântul său se poate crede.

2. În convorbirile cu ministrul sovietic de Externe, problema germană a ocupat de asemenea un loc central. În acest context, Șevardnadze a spus că planul în zece puncte creează o stare de neliniște în opinia publică sovietică, ce este foarte sensibilă față de rezultatele războiului. Nimeni nu și-a permis până acum să folosească un asemenea ton la adresa RD Germană. A subliniat, totodată, că presa vest-germană contribuie mult la încordarea atmosferei, ceea ce constituie un joc periculos.

După părerea lui Șevardnadze, în perspectivă se poate înrevedea o apropiere, în cadrul procesului general european, dintre cele două state germane. Dar aceasta trebuie să se desfășoare fără presiuni și grabă. Trebuie să se țină seama și de faptul că, în prezent, procesul general-european

este încă fragil și că perturbarea lui ar putea avea urmări neprevăzute. În cadrul convorbirilor, cei doi miniștri de Externe au abordat și alte aspecte ale relațiilor bilaterale, precum și de ordin internațional.

În încheiere, Adamișin a apreciat că schimbările de păreri cu Genscher au fost utile și la momentul potrivit. În acest mod, RF Germania a putut să cunoască clar punctul de vedere sovietic, de sprijinire fermă a RD Germană și de prevenire a guvernului vest-german asupra politicii sale actuale.

3. La întrebările și comentariile făcute de ambasadorul RD Germană și Cehoslovaciei, Adamișin a arătat că, în aceste condiții, este necesar ca toate țările socialiste prezente să-și întărească unitatea și sprijinul față de RD Germană, întrucât este vorba despre o problemă care privește interesele tuturor. A apreciat sugestia ambasadorului RDG, ca, prin misiunile diplomatice ale URSS din Bonn, Praga și Berlin, să se ia contact și cu forțele de opoziție sau neutre din aceste țări, pentru a le face cunoscută poziția URSS în problema germană.

La remarcă făcută de Adamișin, potrivit căreia Genscher a afirmat că Polonia și Ungaria nu critică planul lui Kohl, însărcinării cu afaceri ai celor două țări au replicat, spunând că acesta nu corespunde realității. A rezultat, totodată, că în Polonia urmează să se publice o declarație oficială față de planul lui Kohl.
Ion Bucur

●●●
Nota Ambasadei României la Sofia către Ministerul Afacerilor Externe

7 decembrie 1989, ora 14:45
Tovarășului ministru Ion Stoian,
Conducerea bulgară a convocat azi o plenară specială a CC al PCB, care va avea loc mâine, decembrie, în afara celei planificate pentru 11 decembrie.

Acesta a fost impusă de unele probleme organizatorice și de cadre, apărute în ultimele zile la întâlnirea cu diverse colective de oameni ai muncii și cu studenții, și care trebuie rezolvate urgent, pentru a preveni organizarea unor demonstrații de stradă. Menționăm că organizațiile neoficiale s-au constituit într-o „Uniune a Forțelor Democratice din Bulgaria”, care și-a propus, în programul adoptat, să acționeze pentru instituirea unui sistem multipartit, pentru garantarea drepturilor și libertăților cetățenești, organizarea de alegeri libere, democratizarea reală a întregii vieți politice și social-economice. În funtea Uniunii a fost ales Jelio Jeleu, cunoscut pentru poziția și activitatea sa antisocialistă. Uniunea constituită planifică demonstrații de mari proporții pentru sfârșitul săptămânii.

Vasile Pungan
Document din volumul:
1989 - Principii dominoului.
Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihail Rețegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 405-412

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Întreprinderea prestării servicii organizează concurs, conform Legii 12/1971, la două săptămâni de la apariția anunțului, pentru ocuparea postului de șef serviciu personal.

ICPMS - București încadrează prin transfer interes serviciu următorul personal cu domiciliul stabil în municipiul București: electricieni și electromecanici AMO.

ITTA cu sediul în Bd. Expoziției nr. 2, Sector 1, București pentru contabilitatea materialelor și primitorii-distribuitori ca gestiune. Condițiile de pregătire și vechime în

specialitate conform cu prevederile Legii 12/1971. Solicitanții trebuie să aibă domiciliul stabil în municipiul București.

VĂNZĂRI

Vând Skoda 105 L, perfectă stare.
Vând Wartburg 312, aparat ultraviolet, radio Maestra, televizor, aparat mărit foto, ceas Longines, mașină lustruit parchet.

Vând Fiat 1500 L, pentru piese, aparat proiectie 16 mm, cu sonor Malak 205, pick-up stereo cu boxe Capri. Cumpăr Ford, Opel, Volkswagen.

Vând garaj, zonă Teatrul Național-Intercontinental. Posed autorizație.

tv 7 decembrie 1989

19:00 Telegazeta. Înăptăm hotărârile marelui forum al comunistilor români!

19:25 Congresul al XIV-lea - Congresul marilor victorii socialiste. Neschimbate ale calitatii muncii.

Redactor Madalina Tudor
19:45 Programul ideologic, hotărârile Congresului al XIV-lea al partidului, generos și mobilizator program de acțiune pentru creșterea literară și artistică. Poporul - creator și beneficiar al culturii. Documentar.

Redactor Marilena Rotaru
20:00 Laureții ai Festivalului Național „Cântarea României”.

Redactor Eugen Dumitru
20:20 Agricultură românească în perspectiva programului-directivă adoptat de înaltul forum al comunistilor români. Pentru sănătatea pământului, pentru recolte de vârf în orice condiții de climă și sol.

Redactor Emanuel Isopescu
20:40 Film artistic. Tereza. Producție a Studiourilor de Televiziune din Bratislava.

Cu: Milan Krasko, Vlado Müller, Dana Kilchova, Marta Cernicka. Regia Andrei Lettrich

21:50 Telegazeta
22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a rămas rece, îndeosebi seara și dimineața, deși temperatura aerului a marcat o ușoară creștere. Pe alocuri au căzut precipitații, mai ales sub formă de lapoviță și de ninsoare, în regiunile nordice ale țării, și cu caracter izolat în restul său. Vântul a prezentat unele intensificări la munte, cu viteze între 80 și 120 km pe oră, precum și în estul țării cu viteze între 35 și 55 km pe oră, predominant din nord-vest.

Temperaturile maxime au fost cuprinse între 0 și 8 grade, iar minimele între -12 și -2 grade. În zonele joase din vestul și centrul țării, pe alocuri s-au semnalat ceață și chiciură. În București, vremea a rămas rece pe vremea aceasta dată. Cerul a fost variabil. Condiții reduse de precipitații. Temperatura maximă a urcat până la 2-4 grade Celsius, iar minima a coborât până la -4 și -6 grade Celsius. Condiții de ceață și chiciură dimineața și seara.

amintiri

DACIA 1300

- siguranță
- rezistență
- stabilitate
- eleganță

Întreprinderea AUTOTURISME PITEȘTI

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Comăneci dă explicații parțiale în Florida

(Urmare din pag. 1)

A explicat că restricțiile de călătorie și nu recentele reforme din celelalte țări estice - au făcut-o, până la urmă, să plece. Marțea trecută, Panaite, 34 de ani, care avea permis de ieșire din țară, a condus-o cu mașina pește granița maghiară. Comăneci, împreună cu alte șase persoane, au fost apoi conduse de un ghid timp de șase ore prin câmpurile întinse și înghețate, după care s-a întâlnit iar cu Panaite, la 28 noiembrie, la o secție de poliție din Ungaria. Cei alți șase fugari sunt acum în Austria, a spus Comăneci.

„Foarte mult curaj”

„Îți trebuie foarte mult curaj”, a spus Panaite, muncitor care lucrează pe cont propriu, venit în Statele Unite la începutul anilor '80. „Ar fi avut probleme mari dacă era prinsă, pentru că este foarte cunoscută.” Comăneci și-a lăsat în urmă părinții, rudele și aproape toate bunurile, inclusiv cele 12 medalii de aur câștigate la Olimpiade. „Am vrut să plec pentru mine, ca să duc o viață mai bună”, a spus ea.

InfoMina

SALUTĂRI DIN... FĂGĂRAȘ!

Cetatea FĂGĂRAȘULUI

Ilustrată difuzată de Poșta Română

DIN PRESA EXILULUI

De la o vineri la alta

Drumul către democrație al statelor socialiste din Estul-European, cărora li s-a alăturat până și Cehoslovacia, „normalizată”, este însoțit de un nesfârșit lanț de greutăți economice, din ce în ce mai apăsătoare, amenințând nu numai reformele, ci și însăși stabilitatea lor statală. Exodul germanilor răsăriteni le este dramatica dovadă. În aceste condiții, Occidentul are nu numai datoria, ci și interesul să ofere o substanțială mână de ajutor.

Statele Unite au votat ceva fonduri pentru Ungaria și Polonia; Franța și Anglia au încheiat și ele contracte într-un sens mai puțin afacerist, dar cea mai neașteptată și serioasă acțiune a intervenit tocmai în Japonia: un ajutor în alimente și produse industriale în valoare de 150 de milioane de dolari pentru Polonia, aflându-se în studiu un ajutor echivalent pentru Ungaria, precum și viitoare contracte „constructive”. Desigur, îi dă mâna Japoniei și trebuie salutăta generozitatea umană, dar oare - concomitent - nu trebuie văzut în această acțiune încă un pas pe drumul afirmării Imperiului Soare-Răsare ca fiind cel puțin a treia super-putere mondială, dacă nu chiar cel de-al treilea arbitru al Globului?

Printr-o manevră absolut caragialească - „să se modifice totul, fără să se schimbe nimic” - Ceaușescu a izbutit să creeze senzație săptămâna trecută. Oponându-se violent oricăror reforme liberale interne și de doctrină, liderul român a cerut în același timp Uniunii Sovietice să renunțe la teritoriile pe care le-a obținut în urma acordului Molotov-Ribentrop, ridicând în subtext pretenții asupra Basarabiei și Bucovinei de Nord.

Promptitudinea cu care s-a reacționat demonstrează enervarea pe care o produce Ceaușescu Kremlinului. Neputând fi atacat direct în alte direcții - neamestecul în treburile interne este sacrosanct! - s-a folosit primul pretext de altă natură pe care l-a oferit. Pe de altă parte, însă, în acest fel, Moscova și-a dezvăluit adevărată poziție: reforme, reforme, dar până la supremația sovietică! Ceea ce trebuie auzit nu atât de estoni, azeri, gruzini și alți lituanieni, care au aflat că zadarnice sunt visurile lor de independență, cât de Occident. Fără iluzii! URSS rămâne tot „bastionul” și, în fond, toate revoluțiile prin care trece acum Estul european nu sunt decât niște revoluții cu voie de la Politie...

Cu stilul ei de car de asalt, Margaret Thatcher a izbutit să devină purtătorul de cuvânt al gravelor îngrijorări ale Europei Occidentale față de evoluțiile geopolitice actuale. În consecință, în preajma întâlnirii sale cu Gorbaciov, președintele Bush a găsit necesar să primească pe primul-ministru britanic și să-l calmeze. Pe ea, dar de fapt pe toți aliații vest-europeni, indiferent de nuanța politică a actualilor conducători.

Șeful Administrației a afirmat că „alianța atlantică nu poate fi pusă în discuție”, chiar dacă liderul sovietic va propune anularea concomitentă a blocurilor militare. Ceea ce este bine, chiar și pentru noi, dar Bush nu s-a referit și la răspunsul pe care l-ar da unei eventuale propuneri gorbaciovine privind o retragere a trupelor sovietice și americane staționate în Europa. Ori, tocmai aici e buba cea mare: sunt mulți politicieni, ba chiar și cetățeni simpli americani, care din motive strict economice visează de mult o asemenea retragere, care ar pune Europa Occidentală (implicit și pe noi!) la dispoziția Armatei Roșii, care, chiar între propriile-i granițe staționate, tot în Europa se află! Astfel, întâlnirea Bush-Thatcher nu a rezolvat nimic, lăsând totul așa cum era: la dispoziția speranțelor, care se împlinesc sau nu.

Adevărul, decembrie 1989
Articol primit prin bunăvoința doamnei Dilza Goshen, coordonatoarea a Centrului de Studii și Cercetare a Istoriei Evreilor din România de la Universitatea Ebraică din Ierusalim.